

Домашнє насильство.

Визначення домашнього насильства.

Насильство є однією з найбільш розповсюджених форм порушення прав людини. Зазвичай, найбільше страждають від насильства жінки, діти та люди похилого віку. Намагаючись вирішити проблему домашнього насильства, у грудні 2017 року Верховна Рада України ухвалила Закон "Про запобігання та протидію домашньому насильству", в якому запропоновано новий підхід (із використанням європейських стандартів) до боротьби з цим негативним явищем у суспільстві.

Відповідно до ст. 1 Закону України "Про запобігання та протидію домашньому насильству" домашнім насильством визнаються діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

Види та ознаки домашнього насильства.

Фізичне насильство - дії або відсутність дій з боку батьків або інших дорослих, що шкодять здоров'ю дитини, порушують її розвиток і позбавляють життя. Це можуть бути тілесні покарання, удари долонею, стусани, опіки, задушення, грубі хапання, штовхання, плювки, застосування палиці, паска, ножа, пістолета.

Фізичне насильство - це також і залучення дитини до вживання наркотиків, алкоголю, пропонування їй отруйних речовин або медичних препаратів, які викликають одурманювання (*наприклад, снодійного, не виписаного лікарем*), а також спроби задушення та потоплення.

Ознаки фізичного насильства:

- синяки або поламані кістки;
- відбитки предметів/предмета;
- синець або поріз, якому немає пояснень;
- залисина;
- боязнь дорослих, особливо батьків;
- агресія;
- боязнь фізичного контакту, такого як рукостискання, обійми, будь-якого дотику.

Сексуальне насильство - форма домашнього насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності.

Ознаки сексуального насильства:

- таємність;
- надмірна зацікавленість чи обізнаність у сексуальній темі та предметах, що з нею пов'язані;
- надмірний прояв уваги до всього, що пов'язане з сексуальною темою;
- побоювання певної людини чи члена сім'ї;
- надмірна піддатливість;
- агресія;
- біль при сечовипусканні;
- ускладнення при ходьбі чи сидінні;
- нетримання сечі;
- анальний чи вагінальний свербіж, висипи, синці, кровотечі, біль.

Психологічне (емоційне) насильство - це постійні або періодичні словесні образи, погрози від батьків, опікунів, учителів, вихователів, приниження людської гідності, звинувачення в тому, в чому дитина невинна, демонстрація ворожості, нелюбові. До цього виду насильства належить також постійна брехня, обман дитини (внаслідок чого вона втрачає довіру до дорослого), а також ситуації, коли вимоги до дитини не відповідають її віковим можливостям. У психічному насильстві

можна відокремити вербальне та емоційне насильство. Вербальне (словесне) чиниться у разі критики і докорів буквально за кожний вчинок. Емоційне насильство може відбуватися взагалі без слів за допомогою міміки, пози, поглядів, інтонації.

Ознаки психологічного (емоційного) насильства:

- відставання у порівнянні з однолітками у фізичному та соціальному розвитку;
- порушення мови, сну, прийому їжі;
- систематичне повторювання дій, зокрема - розкачування, смоктання пальців, кусання;
- відсутність зосередження та уваги;
- відсутність інтересу чи емоцій;
- депресія або віддаленість;
- агресія.

Зневага (нехтування) інтересами і потребами дитини (або економічне насильство) - відсутність належного забезпечення основних потреб дитини в їжі, одязі, житлі, вихованні, медичній допомозі з боку батьків чи осіб, їх що замінюють, у силу об'єктивних причин (бідність, психічні хвороби, недосвідченість) і без таких. Типовим прикладом зневажливого ставлення до дітей є залишення їх без догляду, що часто призводить до нещасних випадків, отруєнь та інших небезпечних для життя і здоров'я дитини наслідків.

Ознаки фізичної занедбаності (незадоволення основних фізичних потреб дитини в їжі, одязі, гігієні, житлі):

- брудний та пошкоджений одяг, невідповідний до сезону;
- безсоння;
- недотримання гігієнічних норм;
- медичні проблеми, які не піддаються лікуванню;
- ховання або крадіжка їжі;
- відсутність або низький рівень соціальних навичок;
- бездоглядність;
- нездатність до навчання, невідповідність розумових здібностей віковим нормам.